

עדות מס' 6] סוף העדות של כהן]

האם אתה ראיתי, אתה שמעת, תדי: אני רוצה לדעת, אתה בתור מי שהגיע לשם לשעה שעתיים, משהו כזה, אתה זוכר משהו?

את הכפר הזה, יעקב הייתה לו דעה אצל בן גוריון, והוא המליץ כהן: לא, הוגן שלא נגעו בו. השאירו את פרדיס, הנה כפר

תדי: גם לגבי ג'סר?

כהן: גם ג'סר

של אפשטיין] לגבי טנטורה אתה לא זוכר תדי: אבל איזה מעורבות [שלו

כהן: לא

תדי: ושל סמסונוב

כהן: לא

תדי: שמו היה אריה

ועל כהן: הוא כתב את הספר, אני אחפש את הספר הוא כתב על יעקב אפשטיין כל תושבי זכרון

תדי: אם אתה עושה הערכה שאתה נכנסת לכפר

היה כהן: היה תוהו ובוהו, כזה זו האמת שהייתה שמה, היה תוהו ובוהו, זה

תדי: לא היה משהו מסודר

כהן: לא

תדי: מצד אחד עוד הצבא היה

כהן: הצבא היה וחזר לדורה [מחנה אלכסנדרוני נתניה]

ברורה תדי: ואתה למשל לא זוכר אם הייתה מלמעלה מבחינת השלטונות מדיניות

לא ברור כהן: לא, לא יכול להיות

תדי: יכולת לשמוע אם אמרו

כהן: לא ראיתי לא שמעתי

תדי: ממה שאתה זוכר מבחינת הפרופורציות, אמרת שחלק מסוים של האנשים שהצבא השתלט כבר ברח ממה שידעת על תושבי הכפר

כהן: היה כפר גדול

תדי: ממה שאתה ראית

כהן: הכפר היה ריק

תדי: אתה הספקת לראות מקומיים

פה ושם אספו אותם כהן: לא הרבה

תדי: ביום הכיבוש?

כהן: למחרת הכיבוש

תדי: לא היו אנשים?

כהן: או שברחו דרך הים לא יודע

תדי: ברור לך שלא כולם ברחו

כהן: חלק לקחו, חלק ברחו, לאג'זים וזהו, זה היה לא מרחק גדול

תדי: אבל ידוע שלקחו בצורה מסודרת נשים וילדים

כהן: לא הספקתי לראות

תדי: אתה נכנסת אחרי

כהן: כן

תדי: נכנסת אחר הצהריים?

כהן: אחר הצהריים

תדי: לא ראית אוטומובלים לוקחים אנשים

כהן: לא, לא

תדי: עכשיו אני מבין שנכנסת, זה היה לא רק אחרי הבריחה

כהן: אחרי הפינוי שכבר ישבו המילואים שמה

תדי: זאת אומרת, החיילים של אלכנסדרוני כמעט ולא ראית

כהן: לא ראינו אותם בלילה ראינו שיצאו, במשטרת זכרון היה ריכוז

תדי: אבל אחר כך סיפורים על מה ולמה קרה, שמעת?

כהן: לא שמעתי

ופרדיס, המשך השיחה על מבצע שוטר, כהן מצר על כך של מחקו גם את ג'סר]
משוחחים על יחסי יהודים ערבים בפרספקטיבה רחבה]

עדות מס' 7

איש הש"י עד ליום תפיסתו של טוביאנסקי טוביה לישנסקי

[התחלת השיחה]

אברהמי] הובא למשטרת זכרון לפני הקרב על טנטורה, תחת פיקודו של לוי

לך לישנסקי: בטנטורה הייתי בקרב על טנטורה, מה שאוכל לעזור

המיעוטים שיחה ארוכה למדי על הביו גרפה של לישנסקי ובעיקר חלקו ביחידת] של צה"ל ובהקמת משמר הגבול]; שיחה על הביוגרפיה של תדי מובילה להעלאת זיכרונות מצפת; [שיחה על משפחת סמסנוב]

טוביה: אני אפשטיין, ושמשון משבץ היינו השלושה שקיבלנו את הכניעה של פרדיס, זה קשור לקרב על טנטורה..

תדי: וזה בעצם לפני הקרב על טנטורה

לפרדיס, טוביה: זה היה כמה ימים לפני.. את כל הפליטים של טנטורה העברנו והם היו אחראים להעביר אותם למשולש, עשינו לחץ על פרדיס

זה דווקא סיפרו לי, תדי: יש סיפור נוסף על פרדיס, תמיד תשארנה כמה גרסאות חוזר על סיפור הקשור לפרדיס במבצע שוטר, שבו הזכרונאים [אנשי אלכסנדרוני אנשי פרדיס] מנעו מאנשי החטיבה לגרש את

אומרים תדי: [נותן את ההסבר ששמע מאנשי זיכרון מדוע פרדיס הושארה]: הם חד-משמעית שזו הייתה קביעה פרופר של בן גוריון

רצו טוביה: אתה יודע למה קיבלנו הוראה? זה היה אחרי הפעולה של דיר יאסין להוכיח שכפר שייכנע וימסור את הנשק נשאר, אנחנו, [מונה את שמות השלושה] משלחת והכפר נכנע היינו

תדי: לפי מה ששמעתי מי שהרים גדל לבן נשאר במקום

משלחת, טוביה: קיבלנו הוראה אחרי דיר יאסין שכפר שנכנע, נשאר, ואנחנו היינו 3 השמות, והכפר נכנע.

אני אתה יודע איך הם נכנעו? לקחנו את המוכתאר ואמרנו שימסרו את נשקם, אמר מקבל את התנאים, אבל בתנאי מחר בבוקר. אני שואל אותך למה, הוא אומר, כי ראו אותם נכנסים עם הג'יפ, ברחו בלילה ויבואו לישון, .. אמרתי לו אני הבחורים עם העם ג'יפ והרמתי את המטפחת הלבנה, לפי ההסכם, ואז ירד מסכים, יצאתי . נכנסו הצבא והם

תדי: וזה אתה אומר היה ימים לפני טנטורה, בעצם

צבאיות טוביה: כמה ימים ואז את כל הפליטים של טנטורה העברנו במכוניות לקחנו אותם לפרדיס ואמרנו להם אתם אחראים

תדי: זה כולל נשים וילידים, כולל גברים

טוב לא הגענו לטנטורה, בטנטורה הייתי עם תחילת טוביה: עד האיש האחרון הקרב

תיאורים תדי: רגע יש פה איזו אי בהירות שאולי אני אבדוק אותה אתך מכמה עולה שדי בשלב מוקדם שהפרידו את הגברים מן הנשים, ושהגברים הלכו נפרד, בעצם.. במסלול

טוביה: יש לי סיפורים אישים על טנטורה שאם תרצה לשמוע

תדי: טוב, בוא נתחיל

מספר על קשרים אישיים עם אנשי הכפרים בסביבה; שיחה על הא ודא; שיחה] על אם זינאת; [מדברים על קשריו עם כפרים בסביבה; [מדברים על הכפר יחידת המיעוטים] מכורה; [שוב שיחה על

מגיעים לג'סר אל-זרקא]

שנשאר טוביה: רוצה לשמוע את הסיפור, סיפור קטן. אנחנו התעסקנו בכפרים בסביבה, חוץ מפרדיס, כמו ג'סר אלזרקא, וג'סר אלזרקא זה היה כבר..

תדי: זו עוד שאלה למה הוא נשאר?

טוביה: בזה היה חלק לפורשים, אנשי בנימינה שרצו להשאיר אותם כפועלים לטובתם

טנטורה תדי: כן אבל ברור שצריך היה להיות שיקול של הפיקוד, מה ההבדל בין לג'סר

הקרב טוביה: אני רוצה להגיד לך, בפיקוד, עם כל הכבוד, ואני לא מדבר רק על הזה, היו קרבות יותר מוקדמים ויותר מאוחרים היו דברים מאוד מקריים

שוב מפליג למבצע חירם, שם לא קיבל הוראות מדויקות לגבי מה לעשות עם] הכפרים, ולכן השאירו את סחנין וערבה כי "לא הייתה מדיניות"

טוביה: בג'סר זרקא למשל עם תחילת הקרבות תפסנו שמה ערבים שהתחילו במעשי עוינות נגדנו, אבל אחר כך הוא השתתק הם נשאר כי האזור היה מעונין שבאו משם. כפועלים

תדי: יותר מאשר פרדיס?

טוביה: לא בפרדיס הייתה הוראה שבאה אלינו מן השר שטרית ששם צריכה להיות כניעה..

תדי: אתה אומר שיש הבדל בין פרדיס לג'סר

הם לא נכנעו רשמית, יכול להיות טוביה: ג'סר לא קיבלו כניעה רשמית נשארו
היה טקס כניעה עמו פרדיס שבאנו ביקשנו, הם נשארו ונכנענו וזהו שכן אבל לא

תדי: אבל היו גם פעולות של הצבא נגד ג'סר

טוביה: כמעט שלא

חלקם תדי: למה אני מספר לך על ג'סר, כי הקרבות נגמרו וג'סר נשארה אבל
ברחו מן הארץ, כשהם ברחו, זכריה באה אלי

תדי: למה הם ברחו

תפסנו שם אחד שנאשם בהריגת שומר פעולות עוינות בהתחלה טוביה: כי היו
הם פחדו.. יש ערבים שאומרים חבל שברחנו שלנו אז

מרחיב בעניינים על הקשר בין השארת ג'סר וגיוס כך נולדה יחידת המיעוטים]
צה"ל אנשים לפעולות למען

תדי: אתה אולי יודע על אנשים מג'סר שהגיעו לפני הקרב לטנטורה

נשק טוביה: לא, אני יודע שטנטורה ריכזה הרבה אנשים עוינים וקיבלה הרבה
דרך היים וריכזו שם הרבה כוחות..

תדי: שגם התקיימה בפועל?

טוביה: הם לא הספיקו הרבה אבל בכיבוש טנטורה למשל שפכנו הרבה דם, עם
חיילים שלנו, כיתה שלמה נהרגו 8 הכיבוש אני הייתי

תדי: אתה זוכר איך, איפה ובאלו נסיבות הלכה כיתה שלמה

טוביה: עם הכיבוש נפלו 8 חברה שיש לזכרם מצבה עם כל השמות אתה יכול
להיעזר

קורא לאשתו, אסתר את רוצה לעזור לנו]]

תדי: איך קרה שכיתה שלמה, תוך כדי קרב

טוביה: 8 איש, החברה רצו לצרף אותי ל8 [פפה- להרוג אותנו]

תדי: מי?

מטעם טוביה: הצבא! הבט אני לא הייתי שייך לאלכסנדורני, אני הייתי נספח
הש"י

הפסקה לשיחה על הא ודא]]

תדי: מה היה בעצם התפקיד שלכם בפעולה עצמה

הפעולה טוביה: היינו צריכים להביא ידיעות לפני כל פעולות, על מנת להכין את של החטיבה

תדי: תנועה סד"כ ודברים אלה

אני רוצה טוביה: כן, ואחר כך תוך כדי פעולה ליד מפקד החטיבה לייעץ לו, ופה להגיד לך למשל שבמקרה אחד קיבל מפקד החטיבה קיבל את העצה שלי וחסכנו דם הרבה

תדי: אתה מדבר על מקום מסוים

מספר על המקרה באזור ג'נין [מספר על הוצאה להורג ללא משפט של ערבי] בסיכיה ובחיריה, מבצע אחר של אלכסנדרוני

איך תדי: אפרופו מה שעשיתם בטנטורה, אני הבנתי שהיו שם איזה שהם רשימות, קראתם להם מבוקשים?

הראשון של טוביה: לא תראה אני במחוז שלי עסקתי בהכנת תיקים, הייתי בקורס קציני המודיעין של ההגנה

תדי מברר עם מאיר פעיל היה שם]

טוביה: אני אגיד לך מי היו המדריכים עזרא דנין [מונה שמות, מספר על ההרצאות]

מספר איך הכינו תיקי מבצע בקורס, מגיעים לטנטורה]

טוביה: בטנטורה היה קרב קשה, נתקלו באש רצינית מאוד ושם הייתה פשוט לנקות את הכפר לפנות את כל התושבים ותוך כדי הקרב נהרגו 12 חיילים אני ועוד, באתי לשמה תפסתי ערבי אחד למעשה לאסוף נשק הייתי, בקרב עצמו לא איפה הרובה הזה אומר זה בבית שלו ויש לו שפנה אלי ואומר לי שיש לו רובה אם אני עזור לו שם אמא זקנה ששוכבת שמה והוא לא יוכל להוציא אותה שלפתי אקדח הובלתי אותו להוציא אותה, שאני אלך איתו הוא ייתן לי, טוב הם אומרים או אלפני אני הולך אחריו ואנחנו נתקלים במשמרת של חיילים, ואז עושים, הנה ערבי אז נהרוג אותו והם כווננו את הרובים ואני אומר חברה מה אתם אז אחד החיילים אומר תהרגו גם אותו, וגמרנו

תדי: מה ככה

טוביה: כן הייתי בתלבושת חקי ולא ידעו

תדי: זאת אמרת שהלכו ברחובות וכל מי שהם ראו קצרו

טוביה: כן,

ותדי: זה למה

אנגלי טוביה: בקיצור שכנעתי אותם לא להרוג אותי ושהערבי נתן לי רובה

להבין תדי: הצלחת לשכנע אותם לא להרוג אותך, אז היה לך כוח שכנוע, תן לי כמה חיילים פגשת

טוביה: חמישה שישה

תדי: שהלכו ברחבות והרגו כל מי שראו

טוביה: כן, כן

תדי: וזה למה

טוביה: זה מפני שנהרגו שמונה חיילים, תוך כדי הקרב הם החליטו לעשות חיטולים

תדי: כמה הם הספיקו לחסל

טוביה: קשה לי להגיד לך ההוראות

תדי: בערך?

כל טוביה: לא הרבה כי השתלטו על העניין, אבל שם קיבלנו הוראה לאסוף את אנשי טנטורה

גדול תדי: רגע, אפשר לומר שהודות להיתקלות שלך בהם אולי נמנע הרג יותר

שבמקום טוביה: אינני יודע, תראה ההרג הזה לא היה מאורגן, תראה ראו ערבי אבל ההוראה הייתה לאסוף את כל לברוח חוזר לתוך הכפר, ואני מלווה ואתו פרדיס אנשי טנטורה ולהטיל אותם על

תדי: אני שואל שוב, הכל גם גברים נשים וילדים

טוביה: יתכן מאוד שבשלב ראשון אספו גברים בשביל לתחקר, אבל בדרך כלל אספו את כולם ביחד והביאו אותם לפרדיס

משבץ תדי: עכשיו אני חוזר רגע לעניין התפקיד הספציפי שלכם, שלך וגם של ברשימות אני מבין שהייתם מצוידים

טוביה: במקרה שהיו לנו רשימות אז הבאנו

תדי: ושם במקרה של טנטורה היו רשימות?

טוביה: היו רשימות

תדי: ואז מה נעשה איתן?

למשטרת טוביה: תראה אני יודע שהיה אחד חשוב בהריגת יהודי, הבאנו אותו הצבא אם אין לו זכרון, תראה היו כמה פעולות כאלה כשלווינו את החטיבה מיני שטויות אנשים שמתמצאים עושים כל

מביא דוגמה לכך ממלחמת 1967, על איסוף נשק]]

טוביה: בטנטורה אני לא זוכר כאלה כמויות גדולות שתפסנו

תדי: שכן תפסתם

שנה 20 טוביה: אני לעצמי, אל תספר, לקחתי כדורי צייד שהיו לי לשימוש למשך אחרי הקרב [מחשב כמה כדורים],

תדי: איך תפסתם את הנשק

הם נכנעו אלה הנשק טוביה: אספנו, תראה הם נכנעו הם לא הגיעו לפרדים עם נהרג, מי שחי זרק את הנשק והרים מי שנהרג באו פתאום עם הנשק שנכנעו, הם ידים

תדי: אהה ככה אני חשבתי שהם החביאו,

טוביה: תראה ברור שהחביאו, אבל לא השאירו פינה ..

תדי: החיפוש היה עימם?

טוביה: מי שעזר, כמו הסיפור שסיפרתי לך

תדי: אז הלכתם על עסקות חבילה

שוב השיחה סוטה]]

היהודי תדי: בוא ננסה לחזור לטנטורה, בסה"כ אני מבין שלגבי 12 החללים בצד חללים בצד הערבי? אין וויכוח, מה לגבי

טוביה: היו חללים אבל אני לא יודע

תדי: כלומר איו לך פרופורציה

טוביה: לא הייתי במטה היחידה אני השתתפתי בישיבות

תדי: אתה נכנסת אחר הצהריים?

טוביה: אני תמיד נכנסתי אחרי הכיבוש

תדי: לא, במקרה של טנטורה

מפליג שוב לסיפור על כך שהשתתף פעם אחד בקרב של ממש]]

תדי מנסה להבין מתי הוא נכנס]]

מדבר תדי: ממה שהתרשמת ברחובות בבתיים על איזה כמויות של הרוגים אתה

חברה טוביה: לא מעט, אבל אני לא יכול להגיד לך, החיילים שמה אחרי שנהרגו של החיילים...עד כדי כך שראיתי חיילים נכנסים לבית רואים מזנון זכוכית רואים

עליו רדיו היו תופסים את המזנון מפילים את הכול עם כל הזכויות, השתוללו שמות שם, עשו

תדי: הכל בגלל הסיפור של השמונה?

הקרבות, טוביה: כן לא היו רגילים שאנשים שלנו נהרגים בצורה כזו, ברוב הערבים היו נכנעים או בורחים

תדי: אתה לא יודע על סיבה מיוחדת לגבי ה8?

טוביה: תוך כדי הקרב

כביכול, תדי: מספר את הסיפור ששמע על חיילים שנהרגו על ידי ערבים שנכנעו מבקש אישור

טוביה: שמעתי משהו מזה

תדי: כלומר אתה כן זוכר משהו,

טוביה: אבל כל הנפגעים היו תוך כדי הקרב

תדי: לא הסיפור הוא שמרבית הקורבנות היו של הפלוגה הזו, פלוגה ג

כך מסביר את מי הוא עוד יראיין בנושא, שוב סטייה מנושא]

תדי: לגבי טנטורה אתה זוכר עוד משהו מיוחד..

טוביה: שרק הגעתי [מונה את פעולותיו לפני טנטורה]

הכפר מדברים על מבצע שוטר, תוך כדי כך מספר לישנסקי על אחריותו לגרוש] סוחמתא במבצע חירם]

הם פתחו גירשתי אותם במו ידי, לא שאלתי אף אחד, הייתה לי יחידה דרוזית, "אש כדי לזרו אותם, כעסתי עליהם, אבל על דעת עצמי גירשתי אותם]; [מספר גם אחריותו לגרוש כפר ברמת הגולן, שעל חורבותיו הוקם היישוב נווה אטיב; על היה מושל צבאי ברמה] פפה-לישנסקי

חוזרים ל1948-]

טוביה: תראה יש דברים במלחמת השחרור שאף אחד לא סיפר עליהם

תדי: כמו למשל?

ההתקדמות טוביה: סופסוף הלכה, על ידי מירון, ששמה הייתה התנגדות בהתחלת של חטיבה 7, [נותן את שם המפקד] ושמה רצו לשבור את עניין אז העמיד 70 גברים בואדי וחיסל..לא תמצא כתוב בשום מקום.

צוחק על הדרך שבה משה כרמל הכחיש את הגרוש הכללי בגליל, אבל מבקש] מכך לכבות את הטייפ]

שיחה על הא ודא]]

יש חוץ תדי: אני ברשותך רוצה לעשות עוד סיבוב לטנטורה, למה אני חוזר לזה, מהדברים שאתה תיארתי שהיו כאלה נקמות כתוצאה מהפגיעה, יש תיאורים של למשל בזיכרון מסתובב סיפור דווקא על שמשון שכבר נפטר, לפני שנה אנשים, וחצי

טוביה: מספר על היכרותו אתו

Good Guy /bad Guy תדי: מסתובב סיפור בזיכרון ובנימינה משהו בסגנון של שהיה מהשב"כ ושהוא בא עם הרשימה והוא שמשון Bad יעקב מוכתאר וה-Guy מסוים הגיעו זיכרונם עם במקום גמר עם כמה וכמה עם הרשימה עד שברגע . העניין יעקב מוכתאר בראשם וכיוונו אליו נשק והפסיקו את

שיחה על יחידת המיעוטים שוב]]

מכמה תדי: אנחנו נחזור רגע לסיפור שלנו, בשאלה של ההתייחסות למקומיים, מקורות, גם יהודים וגם ערבים, קיבלתי סיפור ששם ממש עבדו עם רשימות אלה אותם הצידה על המקום ירו בהם עד אשר הגיע יעקב מוכתאר יחד עם שלקחו אלטשולר וסמסונוב

טוביה: אריה

כיוון אליו נשק ואמר לו אם אתה לא מפסיק...משהו כזה, זה העידו והוא תדי: לא ידעו להגיד מספרים, כן קיבלתי מיהודים את הפרטים לי יהודים וערבים כמה הקבורה שהיו אחרי יומיים על

מפרט עוד עדויות ששמע, הם יופיעו אותן]]

בחודשים תראה אני הייתי שם חודשיים שלושה, מה יכולתי להיכנס לעניינים לא זוכר את השמות שלהם, היה רחביה מכפר סבא שהיה יש חלק שאני שלושה? עליו סיפורים] איש ש"י ידוע, רחביה ורבורג [מספר

שיחה על נושאים אחרים]

שואל אם היה מודיע שלו? תדי: [מביא עוד עדות של מי שנכח בפעולת ההרג

טוביה: לא

תדי: האיש הזה עזר לשמשון לסמון

שמשון טוביה: על זה אני רוצה להגיד לך משהו, שמשון היה שליח של עזרא דנין, היה זה שגייס אותי לשי על ידי שחקרתי עשרות אנשים, עזרא דנין מצא לנוכח אותי לשורות היחידה, [מפרט פעילות] שמשון היה הוותיק של עזרא דנין לגייס אל-זרקא ופרדיס יותר טוב ממני, אני באתי שמה..[מפרט שוב את הוא ידע על גסר המיעוטים] מקומו והתקדמותו ביחידת

אלכסדרוני, אנחנו היינו ממונים שמשון אני הייתי הנספח לענייני ערבים של היה מוחדר על ידי עזרא דנין לשטח.

תדי: אתה מניסיון שלך יודע שהיו מקרים כאלה בעוד מקומות, שבאו אנשים ולקחו רשימה והרגו אותם על מקום?

טוביה: בהחלט, גם שמה אני לא זוכר אם זה היה בג'סר אלזרקא או טנטורה שתפסו אחד נאשם ברצח של שומר יהודי והבאנו אותו למשטרת זכרון ואני לא חיסלו אותו איתו זוכר מה קרה

תדי: פה מדובר על חיסול במקום

קיבלתי טוביה: כן, כן היו שניים מג'סר אל-זרקא, אני כבר לא זוכר, אם כי ידיעות

תדי: אם כי פה מדובר על מספרים גדולים יותר

טוביה: לא אני נותן רק דוגמה

תדי קוטע אותו ומספר לו על עדותו של צאלח, על הרשימה וממה הייתה] מורכבת, "אותו צאלח עזר להם ועוד נשמת טובות שעזרו, הייתה מורכבת לעשות שלום עם יהודים או להיכנע, מצעירים שלא רצו

טוביה: בטנטורה היו הרבה זרים

תדי: מה זה הרבה?

טוביה: הבט טנטורה היה הקשר ללבנון בסירות הביאו נשק

תדי: נשק כן אבל

טוביה: וגם זרים, גם בטירה הם

תדי: זרים למה אתה מתכוון?

טוביה: מחוץ לארץ

תדי: סורים עירקים?

פפה], "פושטקים" טוביה: כמו מי שהיה אצלי זרים ביחידה [יחידת המיעוטים את מי הצליח לגייס ליחידה שלו, כולל שמות של מי שרצו לברוח ללבנון] מונה אבל היו זרים, הבט כל הצבא של קאוקגי שהוא מכנה "שטינקרים"]

מספר סיפור נוסף לא קשור]

למעלה מ תדי: היה סיפור ..למחרת באו לקבור את המתים בטנטורה [ודיברו] על 200- גופות

בא טוביה: [בערבית] הכל ייתכן, למרות שמפקד הש"י [ישראל ברזילי] שהיה לבקר עם המ"פ של היחידה, רחביה [פפה- ורבורג] תמיד אמר לי הסלקציה אני מה שמתקבל על הדעת, מה שאתה מספר לי מתקבל על הדעת בידיעות הוא ויותר אני לא יודע שום דבר, אתה מבין, יודע שאני גמרתי את היום שלי בטנטורה

הרבה...מה שאני גמרת, אספנו את אבל ברור לי שהיו שמה הרבה הרוגים והרבה שלי הרבה נשק, וזהו האנשים ושלחו אותם לפרדיס, ואני אספתי עם עוזרים

תדי: עם אנשים לא התעסקת..

טוביה: אבל שמשון ידע הרבה יותר ממני מידיעות קודמות

תדי: הוא היה מסוגל לעמוד מול אנשים ולהרביץ כדור בראש?..

בנויה טוביה: כן כן, אבל הנה מה שקרה בסכייה [פפה: הכפר שעל חורבתיו שהשתתפו בו אנשי אלכסנדרוני] שתפסנו את אלו שהרגו את קרב היום סביון סיפור פרדיס הוא כבר לא זוכר [פפה: שמשון החייל, הוא שמשון שכת, גם את כץ משביץ מת שנה וחצי לפני הראיונות שערך

שיטת תדי: אחד הלוחמים העיד בפני על מ"פ שהתהלך בין הערבים [מסביר את עבודתו] וירה במי שלא ענה לו איפה הנשק

טוביה: תראה אני יודע, שחטיבת אלכסנדרוני ברגע שנפלו לה אנשים התפתחה נקמה

תדי: אתה אומר את זה בהשוואה לחטיבות אחרות

הייתה טוביה: כן חטיבות אחרות הם היו יותר מאורגנות, חטיבה אלכסנדרוני מצוחצחת עם בסיס מצחצח [באנגלית] ודן אבן בראש, אבל שקרה בשדה משהו אז הגיעו, שם בטנטורה תכף

תדי: איך אתה מסביר את זה

לא טוביה: אני מסביר את זה שהמגויסים בחטיבת אלכסנדרוני, הם [צחוק קל] היו חיילים אנשים שרק גייסו אותם באו לקרב, חבר שלהם נופל, הם מגיבים, כן קרב קרב לא

תדי: זאת אומרת בהבדל מחילים של חטיבות אחרות

טוביה: שהיו יותר מאורגנים, תלוי באיזה חטיבות

תדי: זה מעניין אני שמעתי הסברים

מספר סיפור עקיף על אי סדר]

אופי פפה: חיים סלוצקי בספר ההגנה מספר שחטיבת אלכסנדרוני הייתה "בעלת" מיליציוני"

טוביה: זו הייתה חטיבה שלא הייתה ברוח שלנו..

אל-כרום] בהמשך מספר אל אחריותו לגרוש החלקי של תושבי מגד]